महाराष्ट्र विधानसभा

दिवसाच्या कामकाजाचा क्रम

बुधवार, दिनांक १९ मार्च, २०२५

(सकाळी ०९.४५ ते १०.४५ वाजेपर्यंत)

लक्षवेधी सूचना (म.वि.स. नियम १०५ अन्वये) :-

(मंगळवार, दिनांक १८ मार्च, २०२५ रोजी दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेली परंतु पुढे ढकलण्यात आलेली लक्षवेधी सूचना क्रमांक १)

(१) **श्री. अर्जुन खोतकर, वि.स.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे महसूल मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-**

"जालना शहरलगत असलेल्या शासकीय जमिनीवर बनावट सर्व्हे क्रमांक निर्माण करणे, खोटे दस्तऐवज तयार करुन जमिनीवर अतिक्रमण करणे, परस्पर विक्री करुन आर्थिक गैरव्यवहार झाल्याचे निदर्शनास येणे, शहरातील भूमिअभिलेख कार्यालयातील सर्व्हे क्रंमाक ५५७ पर्यंत शासकीय दस्तवेजात नोंद असून नव्याने ५५८, ५५९ व ५६० हे सर्व्हे नंबर निर्माण करुन शासकीय जमिनीचा गैरव्यवहार झाल्याचे निदर्शनास येणे, यासंदर्भात स्थानिकांनी जिल्हा सत्र न्यायालयात केलेल्या याचिकेमार्फत जिल्हाधिकारी, जालना यांनी केलेल्या निवेदनामध्ये जिल्हा भूमीअभिलेख कार्यालयातील आकारबंदातील नमूद सर्व्हे क्रमांक ५५७ एवढीच नोंद असल्याचे नमूद असणे, यासंदर्भात औरंगाबाद खंडपीठामार्फत १९९८ मध्ये नेमलेल्या फाटक आयोगाने याची चौकशी करुन अहवाल सादर करण्याबाबत जिल्हाधिकारी, जालना यांना आदेशित केले असून त्यांनी सादर केलेल्या निवेदनात सर्व्हे क्र. ५५७ इतकेच असल्याचे नमूद असणे, तरी देखील एन.ए. ले-आऊट, पी.आर.कार्ड, सेलडिड बनविणे, तत्कालीन महसूल मंत्री यांच्याकडे तक्रार दाखल करुन तद्‌संबंधी विभागीय आयुक्त, छत्रपती संभाजीनगर यांच्यामार्फत जिल्हाधिकारी, जालना यांना संबंधितांवर चौकशी करुन कारवाई करण्याबाबतचे आदेश देवून कोणतीही कार्यवाही करण्यात आलेली नसणे, याबाबत स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी शासनाकडे तक्रार दाखल करुन देखील कोणतीही कार्यवाही झालेली नसणे, या गैरव्यवहाराची रक्कम संबंधित अधिकारी यांच्यामार्फत वसूल करुन कारवाई होणेबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

रोटा/एचबी ११११-१ (२७००-०३-२०२५)

(२) श्री. संदिप क्षीरसागर, वि.स.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे उप मुख्यमंत्री (नगर विकास) यांचे लक्ष वेधतील :-

"दिनांक ५ जून, २०२० रोजी वा त्यासुमारास पंढरी धानोरा रोड बीड येथील उद्यान विकसित करण्यासाठी नगरपरिषद बीडला शासनाकडून मंजुरीसह वैशिष्ट्यपूर्ण योजनेअंतर्गत ५ कोटीचा निधी वितरित करण्यात आलेला असणे, १६ महिन्यांच्या कालावधीनंतर प्रत्यक्षात दि.२९.१०.२०२१ रोजी प्रशासकीय मान्यता होण्याअगोदरच दि.२६.०४.२०२१ रोजी नगरपरिषद, बीडने कार्यारंभ आदेश पारित करण्यात आल्याचे निदर्शनास येणे, प्रशासकीय मान्यता व कार्यारंभ आदेशामध्ये अनियमितता दिसून येत असल्याने स्था. लोकप्रतिनिधी यांच्या पत्राद्वारे जिल्हाधिकारी बीड, नगरपरिषद बीड यांना कळविण्यात येणे, तथापि दि.१०.१२.२०२१ रोजी तत्कालीन जिल्हाधिकारी यांनी सदरचा निधी नगरपरिषद बीड ऐवजी नगरपरिषद परळी वै. यांना नियमबाह्य वर्ग करून, बीड नगरपरिषदेवर अन्याय कारणे, परिणामी बीड नगरपरिषदेतील जनतेला हक्काचा वाटा न मिळाल्यामुळे स्थानिक नागरिकांमध्ये निर्माण झालेली चीडीची भावना, असंतोष, याप्रकरणी स्था. लोकप्रतिनिधी यांनी वेळोवेळी पत्रव्यवहार तथा तक्रार नोंदवून सुद्धा सहआयुक्त, न.प. प्रशासन विभाग, बीड येथील अधिकारी व मुख्याधिकारी, नगरपरिषद, बीड यांच्यावर अद्याप कारवाई न होणे, परिणामी याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(३) सर्वश्री. साजिद पठाण, नानाभाऊ पटोले, अस्लम शेख, वि.स.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे उप मुख्यमंत्री (नगर विकास) यांचे लक्ष वेधतील :-

"अकोला शहरात अमृत योजनेअंतर्गत भूमिगत गटार योजनेस दिलेली मंजूरी, या कामाचे सर्व्हेक्षणही पूर्ण होणे, सदर कामाकरिता शहरात अनेक ठिकाणी रस्त्यांचे खोदकाम करण्यात येणे, सदर रस्त्यांच्या दुरुस्तीकरिता अकोला महापालिकेने ७३५ कोटी रुपयांचा प्रस्ताव शासनास सादर करणे, सदर प्रस्तावास अद्याप मंजूरी न मिळणे, परंतु जवळपास ९० टक्के काम हे अकोला (पश्चिम) मतदार संघातील असून सदर भागापैकी कांही भाग गलिच्छ वस्ती सुधार (स्लम) व शहरी योजनेमध्ये येत असणे, या रस्त्यावरुन वाहतुकीबरोबर लोकांची वर्दळ मोठ्या प्रमाणात असणे, त्यामुळे येथील रस्त्यांचे काम प्राधान्याने हाती घेणे गरजेचे असणे, शासनाने भूमिगत गटार योजनेच्या दुस-या टप्प्यातील पहिल्या टप्प्यासाठी शासनाने ६८३ कोटी रुपयांचा निधी मंजूर करणे, भूमिगत गटार योजनेकरिता अनेक प्रमुख रस्त्यांची खोदाई होणार असल्याने प्रथम रस्ते दुरुस्तीकरिता निधी शासनाने मंजूर करुन तात्काळ कार्यारंभ आदेश देण्याची आवश्यकता, सदर निधी वेळेत उपलब्ध न झाल्यास नागरिकांना वाहतूकीच्या समस्यांना सामोरे जावे लागण्याची शक्यता, अपघात वाढण्याची शक्यता, याकडे शासनाचे होत असलेले दुर्लक्ष, उक्त अमृत योजनेअंतर्गत करण्यात येत असलेल्या कामास प्रथम रस्त्याच्या दुरुस्तीकरिता निधी मंजूर करण्याची

आवश्यकता, याकडे शासनाचे होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, याबाबत शासनाने तातडीने लक्ष घालून त्वरित अकोला महापालिकेने ७३५ कोटी रुपयांचा सादर केलेल्या प्रस्तासाव मंजूरी देण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया व भूमिका."

(४) **डॉ. विश्वजित कदम, सर्वश्री. नानाभाऊ पटोले, अमिन पटेल, अस्लम शेख, अमित झनक, डॉ. नितिन राऊत, सर्वश्री.विकास ठाकरे, संजय मेश्राम, वि.स.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे उप मुख्यमंत्री (नगर विकास) यांचे लक्ष वेधतील :-**

"सांगली, मिरज, कुपवाड महापालिकांनी नवीन वाढीव घरपट्टीच्या मागणी नोटीसा नागरीकांना बजावल्या असून ही बिले अवास्तव आणि अन्यायकारक असल्याचे माहे फेब्रुवारी, २०२५ च्या शेवटच्या आठवड्यात निदर्शनास येणे, याबाबत नागरीकांमध्ये रोष असणे, येथे घरपट्टीचे दरपत्रक २००३-०४ मध्ये लागू करण्यात आले असून ते मान्य करताना महासभेची मान्यता घेतलेली नसणे, अशा दरपत्रकानुसार आजपर्यंत घरपट्टी अकारली जाणे, ही अन्यायकारक असणे, त्यामुळे यातील संपूर्ण टक्केवारी, कर हिस्सा आणि त्यानुषंगाने धोरण याबाबत सर्वंकष विचार व्हावा व त्यानुसार नवे कर धोरण अंमलात आणावे, अशी मागणी होत असणे, तसेच सांगली येथील ड्रेनेज योजना २०१२ मध्ये मंजूर होऊन दि. ३१ डिसेंबर,२०२५ पर्यंत पूर्ण करण्याची हमी शासनाने घेणे, पण २०२५ वर्ष उजाडले तरी अद्याप ड्रेनेज योजना कार्यान्वित झालेली नसणे, याशिवाय सांगली महापालिका क्षेत्रातील १५ रस्ते मुदतपूर्वीच खराब होणे, येथे रस्ते डांबरीकरणावर मोठा खर्च होणे, मात्र दीड-दोन वर्षातच रस्ते खराब होण्याचे मोठे प्रमाण दिसून येणे, त्यामुळे नागरीकांच्या तक्रारी वाढणे, येथील महापालिका क्षेत्रात अनेक समस्या असतानाही शासन करीत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, परिणामी राज्यातील जनतेत पसरलेले असंतोषाचे वातावरण व नाराजीची भावना, सबब शासनाने याबाबत करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(५) **श्री. भीमराव केराम, वि.स.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे उप मुख्यमंत्री (नगर विकास) यांचे लक्ष वेधतील :-**

"नागपूर शहर वसविणारे नागपूर नगरीचे संस्थापक गोंडराजे बख्त बुलंदशहा यांच्या समाधीचे संवर्धन करण्यासाठी ९ कोटी ७२ लाखांचा आराखडा नागपूर सुधार प्रन्यासने राज्य शासनाकडे पाठविला असणे, त्याला नऊ महिन्यांपेक्षा अधिक कालावधी होऊनही विकास झाला नसल्याची खंत स्थानिकांकडून व्यक्त केली जात असणे, राज्य शासनाकडून अद्याप मान्यता न आल्याने काम थंडावले असल्याचे निदर्शनास येणे, येत्या अर्थसंकल्पात निधी मंजूर करावा आणि सक्करधरा येथे असलेल्या या समाधी स्थळाचे कामाला गती मिळावी अशी मागणी आदिवासी समाज बांधवांकडून करण्यात येत असणे, नागपूर सुधार प्रन्यासने याची दखल घेत

संवर्धनाची प्रक्रिया हाती घेतली असणे, यात येणाऱ्या तांत्रिक अडचणी कशा सोडविता येतील हे पाहण्याची आवश्यकता समाधीचे संवर्धन होऊन नागपूरचा इतिहास सर्वांना माहिती व्हावा यासाठी हा प्रकल्प पूर्णत्वास जाणे आवश्यक असणे, नागपूर सुधार प्रन्यासने हा प्रस्ताव राज्याच्या नगर विकास विभागाकडे पाठविला असल्याचे निदर्शनास येणे, मात्र निधी मंजूर झाला नसल्याने पुढील विकास होऊ शकला नसणे, राज्य शासनाच्या येत्या अर्थसंकल्पात निधी उपलब्ध करून द्यावा अशी मागणी आदिवासी विकास परिषदे तर्फे करण्यात येणे, यास्तव सकुरधरा येथील समाधी स्थळाचे संवर्धन करणे कामी शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(६) सर्वश्री. प्रविण दटके, मोहन मते, प्रताप अडसड, वि.स.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे उप मुख्यमंत्री (नगर विकास) यांचे लक्ष वेधतील :-

"नागपूर महानगरपालिकेच्या आस्थापनेवर ४४०७ कर्मचारी ऐवजदार या पदावर कार्यात असणे, शासनाने दिनांक २० सप्टेंबर, २०१९ रोजी या बाबतीत परिपत्रक प्रसिद्ध केले असणे, या शासन निर्णयात ज्या ऐवजदारांना २० वर्ष झाली असतील अशा ऐवजदारांना कायम करण्याबाबतचा उल्लेख असणे, सन २०१९ चा शासन निर्णय हा ऐवजदारांना परमनंट करण्याबाबतचा असताना ऐवजदारांनी सेवा दिल्यानंतर त्यांच्या वारसांना मात्र लाड कमिटीचा कोणताही लाभ देण्याचा मुद्दा या शासन निर्णयात नसणे, त्यामुळे लाड कमिटीच्या मार्फत या ऐवजदारांना आवश्यक लाभ देणे, ऐवजदारांना वारसा पद्धती लागू करणे, ऐवजदार हे पद कोणत्याही परिस्थितीत व्यपगत न करता आणि ऐवजदार या पदावर कार्यरत असताना मरण पावले अशांच्या वारसांना ऐवजदार कार्ड देणे इत्यादी मागण्या लोकप्रतिनिधींकडून केल्या जात असणे, ऐवजदारांच्या मागण्या प्रलंबित असल्याने कर्मचाऱ्यांमध्ये पसरलेली नाराजीची भावना, ऐवजदार कर्मचाऱ्यांना लाड समितीच्या शिफारशींचा लाभ देणेबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(७) श्री. विजय शिवतारे, वि.स.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे उप मुख्यमंत्री (नगर विकास) यांचे लक्ष वेधतील :-

"पुणे शहरातून फुरसुंगी, उरुळीदेवाची ही गावे वगळून फुरसुंगी उरुळीदेवाची नगरपरिषदेची दि.११ सप्टेंबर, २०२४ रोजी निर्मिती होणे, पुणे मनपाकडून पायाभूत सुविधा व नागरी सेवांचे नगरपरिषदेला हस्तांतरण करण्याबाबत दि.२४ सप्टेंबर, २०२४ रोजी विभागीय आयुक्त यांच्या अध्यक्षतेखाली समितीची नेमणूक होणे, हस्तांतरण होईपर्यंत महापालिकेने नगर परिषद हद्दीत पायाभूत सुविधा सुरू ठेवणे तसेच त्यांची दुरुस्ती व निगा राखणे यासाठी तत्कालीन मुख्यमंत्र्यांनी दि.१२ ऑक्टोबर, २०२३ रोजी मनपाला आदेश देणे, नगर परिषदेने याबाबत वारंवार

मनपाकडे पाठपुरावा करूनही मनपाकडून दुर्लक्ष व दिरंगाई केली जाणे, हस्तांतरण न झाल्याने नगर परिषदेचा शेकडो कोटींचा महसूल बुडणे, नागरी सुविधांचा बोजवारा उडणे, मनपाच्या कर्मचाऱ्यांकडून नळ कनेक्शन देताना होत असलेला भ्रष्टाचार, ग्रामपंचायत कराच्या दुपटीहून अधिक कर घेऊ नये व नव्याने करधोरण निश्चित करण्याचे नगरविकास मंत्र्यांचे दि.१२ ऑक्टोबर २०२३ रोजी आदेश, मनपाकडून अद्याप आदेशाची अंमलबजावणी न होणे, मनपात पूर्णतः व अंशतः समाविष्ट गावात ८ वर्षानंतरही पाणी, रस्ते व इतर पायाभूत सुविधा देण्यात मनपाला आलेले अपयश, १९९७ साली मनपात समाविष्ट आंबेगाव भागातील डीपी रस्तेदेखील विकसित न होणे, शासन आदेशांची अंमलबजावणी न करणाऱ्या मुजोर मनपा अधिकाऱ्यांवर कडक कारवाईची आवश्यकता, यामुळे नागरिकांमध्ये तीव्र असंतोष निर्माण होणे, याबाबत करावयाची कार्यवाही आणि शासनाची भूमिका."

(८) श्री.महेश शिंदे, वि.स.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे वैद्यकीय शिक्षण मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"शासकीय औषधनिर्माणशास्त्र महाविद्यालय, कराड येथील तत्कालीन प्रभारी प्राचार्य डॉ. किशोर बुराडे व डॉ. रिता चकोले तसेच तत्कालीन भांडारपाल डी. ए. कांबळे यांच्या संगनमताने पदाचा दुरुपयोग करुन भ्रष्टाचार केला असल्याचे नुकतेच निदर्शनास येणे, या महाविद्यालयातील कै. डॉ. फहिम जहाँगिर सयद, सहायक प्राध्यापक, या पदावर कार्यरत असतांना दि. १६.२.२०२० रोजी मृत्यू झाल्यानंतर त्यांनी घरबांधणी घेतलेल्या अग्रिमाची मुद्दल व व्याज असे एकूण १७,५५,२७३/- रु. नॉमिनीकडून वसूल करुन सदरील रक्कम दि.१९.२.२०२१ रोजी संस्थेच्या ॲक्सिस बँक, कराड खाते क्र. २४४८ मध्ये जमा करण्यात येणे, परंतु सदरची रक्कम शिल्लक नसल्याचे दिसून येणे, महाविद्यालयाची कोणत्याही प्रकारची मान्यता न घेता अकाऊंटमधून सेल्फने प्राचार्याच्या स्वाक्षरीने पैसे काढलेले दिसून येणे, शासकीय रोजनिशी वही व आहरण व संवितरण खाते पुस्तक यात खूप तफावत दिसून येणे, कराड फार्मसी स्टुडन्ट फेडरेशनचा (माजी विद्यार्थी संघटना) यांच्या कार्यक्रमांस दि. ८ फेब्रुवारी रोजी शासकीय जागा उपलब्ध करुन देण्यात येणे, या प्रकरणी श्री.अभिषेक हरदास व श्री.अभिजित खेडकर यांचेकडून सहसंचालक कार्यालयात खोटी तक्रार दाखल करण्यात आली असणे तसेच महाविद्यालयातील इतर प्राध्यापकांवर वेगवेगळ्या सामाजिक कार्यकर्त्यांमार्फत खोट्या तक्रारी सह संचालकांकडे दाखल करून त्यांच्यामार्फत खुलासा विचारला जात असणे, परंतु महाविद्यालयात झालेल्या भ्रष्टाचाराबद्दल वरिष्ठ कार्यालयाकडून कोणतीही विचारणा अथवा चौकशी करण्यात येत नसणे, महाविद्यालयात इतरही अनागोंदी कारभार झाल्याचे स्पष्टपणे दिसून येणे त्यावर कोणतीही कार्यवाही होत नसणे, याप्रकरणी शासनाने संबंधित दोषींवर कडक कारवाई करण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया व भूमिका."

(९) श्री.राजेश पाडवी, वि.स.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे उद्योग मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"नंदुरबार जिल्हा आदिवासी बहुल असणे, नंदुरबार जिल्ह्याची निर्मिती दि. १ जुलै, १९९८ सालची असणे, मात्र आजही तालुक्यात औद्योगिक विकास झाला नसणे, परिणामी नागरिकांच्या मुख्य समस्या वाढतच असणे, त्यामुळे समाजातील दारिद्र्य, बेरोजगारी, कुपोषण, दरडोई उत्पन्न यासारख्या समस्या ऐरणीवर येणे, पर्यायाने रोजगारासाठी जिल्ह्यातील नागरिक मोठ्या प्रमाणात पर राज्यात स्थलांतर होत असणे, जिल्ह्यातील चारही तालुक्यात साधारणत: ऑक्टोबर महिन्यापासून सुमारे जिल्ह्यातील ६०% आदिवासी कुटुंब व जिल्ह्यातील एकूण गावापैकी ५३% शहादा तालुक्यातील गावांमधून आदिवासी कुटुंब रोजगाराच्या शोधात स्थलांतर होत असणे, स्थलांतरामुळे कुटुंबांना अनेक समस्यांना सामोरे जावे लागते असणे, जिल्हा निर्मिती झाल्यापासून शासनाची उदासिनता व औद्योगिक विकासाच्या दिशेने ठोस उपाययोजना दिसून न येणे, जिल्ह्याच्या समस्यांच्या निवारणासाठी शासनाच्या वतीने औद्योगिक विकासाच्या दिशेने ठोस उपाययोजना करणे आवश्यक असणे, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व प्रतिक्रीया."

(१०) श्री. राजेश विटेकर, वि.स.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे कृषी मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"परभणी जिल्ह्यासह मराठवाड्यात झालेल्या अतिवृष्टीमध्ये नुकसान झालेल्या शेतकऱ्यांना नैसर्गिक आपत्ती, पीक विमा मिळण्याबाबत विलंब झाल्याने शेतकरी आर्थिक अडचणीत येणे, परभणी जिल्ह्यातील ५२ पैकी ५० महसूल मंडळात अतिवृष्टीने शेतकऱ्यांच्या पिकांचे नुकसान झालेले असणे, विहित मुदतीत पंचनामे करणे व त्यानंतर एका महिन्यात २५% अग्रीम आर्थिक मदत देणे असा शासन निर्णय असतानाही त्यास सहा महिने उशीर होणे, तर पीक विमा मिळण्यासाठी अंतिम आणेवारी जाहीर होऊनही फेब्रुवारी २५ पर्यंत पीक विमा शेतकऱ्यांच्या खात्यावर जमा न होणे, त्यामुळे शेतकरी आर्थिक अडचणीत सापडणे, विहित मुदतीत तसेच वेळीच आर्थिक मदत वाटप न करणे, परभणी जिल्ह्यासह मराठवाड्यातील शेतकऱ्यांना करण्यात आलेली आर्थिक मदत उशिराने मिळत असल्याने शेतकऱ्यांमध्ये निर्माण झालेले नाराजीचे वातावरण व त्यावर शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(११) श्रीमती श्वेता महाले, वि.स.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे कृषी मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"चिखली मतदारसंघातील सन २०२३-२०२४ मधील खरीप हंगामातील - १०३०३ शेतकऱ्यांचे, १२४००८५३६ (बारा कोटी, चाळीस लाख, आठ हजार, पाचशे छत्तीस रुपये) प्रलंबित असणे तसेच रब्बी हंगामातील ४७७७१ शेतकऱ्यांचे

३७८३२७७७३ (सदतीस कोटी, त्र्याऐंशी लाख, सत्तावीस हजार सातशे त्र्याहत्तर रुपये) प्रलंबित असणे. या प्रकरणी चिखली मतदार संघातील शेतकऱ्यांचा प्रलंबित पीक विमा मिळण्याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(१२) सर्वश्री. रत्नाकर गुट्टे, राजेश विटेकर, वि.स.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे सहकार मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"परभणी जिल्ह्यामध्ये बनावट कागदपत्रे तयार करून ४०० बनावट धान्य अधिकोष सहकारी संस्थांची नोंदणी करण्यात येणे, नोंदणी केलेल्या बनावट संस्थाद्वारे परभणी जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकेला सभासद होऊन बँकेवर संचालक म्हणून निवडून जाण्याकरता त्याचा वापर करणे, धान्य अधिकोष संस्थांचे चुकीचे वर्गीकरण देऊन तसेच धान्य अधिकोष संस्थेचे बनावट लेखापरीक्षण करण्यासाठी लेखा परीक्षकांना हाताशी धरून संस्थेला "ब" वर्ग मिळवून देणे, तसेच तालुकास्तरावर बँकेच्या मतदानासाठी पात्र ठरवणे, शेतकऱ्यांसाठी कर्जवाटप करणाऱ्या विविध कार्यकारी सेवा सहकारी संस्थावर बनावट धान्य अधिकोष संस्थांचा परिणाम झाल्याने त्या बुडण्याच्या मार्गावर जाणे, उक्त प्रकरणी परभणी येथील जिल्हा उपनिबंधक व जिल्हा विशेष लेखापरीक्षक वर्ग-१ यांनी १९ पानांचा सविस्तर अहवाल विभागीय सहनिबंधक संभाजीनगर यांना सादर करणे, तसेच जानेवारी, २०२२ दरम्यान सहकार आयुक्त व निबंधक सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी विभागीय सहनिबंधक यांच्या अध्यक्षतेखाली चौकशी स्थापन करणे, अहवालाप्रमाणे कोणतीही सक्षम कारवाई न होता प्रकरण दडपण्यात येणे, महाराष्ट्र सहकारी संस्था कायदा १९६० मधील तरतुदींप्रमाणे विहित मुदतीत प्रकरण निकाली काढणे बंधनकारक असणे, सदरील प्रकरणी कोणत्या स्तरावर व कोणी विलंब केला तसेच अहवाल कोणी दडपला याची चौकशी होऊन त्यांच्यावर कारवाई होण्याची तसेच बनावट धान्य अधिकोष सहकारी संस्था रद्द करण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने केलेली कारवाई व उपाययोजना."

(सकाळी ११.०० वाजता)

एक : प्रश्नोत्तरे

दोन : कागदपत्रे सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे -

(१) **वने मंत्री** : महाराष्ट्र बांबू प्रवर्तन प्रतिष्ठान यांचा सन २०२३-२०२४ चा वार्षिक अहवाल आणि लेखा सभागृहासमोर ठेवतील.

(२) **खनिकर्म मंत्री** : मॉयल लिमिटेड यांचा सन २०२३-२०२४ या वर्षाचा बासष्टावा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.

तीन : सन २०२५-२०२६ च्या अर्थसंकल्पातील अनुदानाच्या मागण्यांवर चर्चा व मतदान. (तिसरा दिवस)

(१) गृह विभाग

(२) जलसंपदा विभाग

(३) पर्यावरण व वातावरणीय बदल विभाग

(४) सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग

(५) पाणीपुरवठा व स्वच्छता विभाग

(६) पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग

(मतास टाकावयाच्या मागण्यांची सूची स्वतंत्रपणे वितरीत केल्याप्रमाणे)

चार : अल्पकालीन चर्चा (म.वि.स. नियम १०१ अन्वये) :-

(मंगळवार, दिनांक १८ मार्च, २०२५ रोजी दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेली म.वि.स. नियम १०१ अन्वये अल्पकालीन चर्चेची सूचना)

सर्वश्री. प्रशांत बंब, किशोर जोरगेवार, योगेश सागर, रणधीर सावरकर, वि.स.स. पुढील सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीवर चर्चा उपस्थित करतील :-

"केंद्र सरकारच्या शिक्षण विभागाने जाहीर केलेल्या 'परफॉर्मन्स ग्रेडिंग इंडेक्स (PGI) २.०' मध्ये राज्यातील शालेय शिक्षणाची स्थिती गंभीर असल्याचे निष्कर्ष काढण्यात आलेले असणे, 'असर' (Annual Status of Education Report) २०२४ च्या सर्वेक्षणानुसार राज्यातील सरकारी शाळांमधील तिसरी ते पाचवीच्या ५०% विद्यार्थ्यांना दुसरीचे पुस्तक वाचता येत नसणे, तर सहावी ते आठवीच्या ६५% विद्यार्थ्यांना साधा भागाकार करता येत नसल्याचे धक्कादायक वास्तव समोर येणे, एकूणच राज्यातील शिक्षणाचा विशेषतः प्राथमिक, माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शाळांचा दर्जा अत्यंत खालावलेला असल्याने उच्च माध्यमिक, उच्च व तंत्र शिक्षणाच्या क्षेत्रातसुद्धा महाराष्ट्राची पिछेहाट होऊन राज्यातील भूमिपुत्रांना योग्य नोकऱ्या न मिळणे, शालेय शिक्षणाचा दर्जा खालावल्याने त्यानंतरच्या विविध स्पर्धा परीक्षा, संशोधन क्षेत्र, इंडस्ट्रीज आणि इतरही क्षेत्रात राज्यातील पदवीधर पदव्युत्तर गुणवत्ता प्रचंड कमी झालेली असणे, "बालकांना मोफत आणि सक्तीचे शिक्षण (RTE)" या कायद्यानुसार प्रत्येक मुलाला दर्जेदार शिक्षणाचा अधिकार असून शालेय पायाभूत सुविधा, शिक्षक-विद्यार्थी गुणोत्तर आणि गुणवत्ता मानकांसाठी कठोर मानदंड सुनिश्चित करण्यात आलेले असणे, शिक्षकांच्या गुणवत्ता आणि दर्जा यामध्ये सातत्य नसल्याची बाब स्पष्ट होणे, त्यामुळे RTE कायद्यानुसार विद्यार्थ्यांच्या गुणवत्ता आणि दर्जा संबंधी असलेल्या मूलभूत हक्कांवर गदा येत असणे, ही बाब अत्यंत गंभीर असून राज्याच्या

सर्वांगीण विकासाशी संबंधित असणे, एकीकडे राज्यातील काही शिक्षक दुर्गम भागात, तुटपुंजी दळण-वळण आणि तांत्रिक पायाभूत सुविधा असतांना सुध्दा त्यावर मात करुन समर्पित होऊन दर्जेदार शिक्षण देत गुणवंत विद्यार्थी घडविण्याचे कार्य करीत असतांना त्याच व्यवस्थेतील बहुतांश शिक्षक कर्तव्याबाबत उदासीन तर आहेतच पण बेकायदेशिररित्या विविध संघटना निर्माण करुन त्यामाध्यमातून राजकारण करीत असणे, परिणामी शिक्षकांच्या अशा वागणुकीमुळे पालकांना शिक्षणात रस कमी होणे तसेच पटसंख्येच्या कारणावरुन संचमान्यता धोक्यात आलेली असणे, यास संबंधित शिक्षक ज्ञानदानाप्रती असलेल्या त्यांच्या नैतिक बांधिलकीबाबत बेपर्वा असणे जितके कारणीभूत आहे तितकेच जबाबदार शिक्षण विभागाचे संबंधित प्रशासन व पर्यवेक्षण असणे जे अस्तित्वात असलेल्या दर्जेदार शिक्षण हक्क कायदा, अनुषंगिक शासन निर्णय व तत्सम कायद्यांची अंमलबजावणी करण्यात कुचराई करीत असल्याची बाब निदर्शनास येणे, त्यामुळे एकूणच राज्यातील ढासळलेल्या शिक्षणाच्या दर्जाबाबत अत्यंत गांभीर्याने व प्राथमिकतेने त्वरित शासनाने करावयाची कार्यवाही आणि उपाययोजना."

पाच : शासकीय विधेयके :

(अ) पुर:स्थापनार्थ :-

सन २०२५ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २४ - महाराष्ट्र मोटार वाहन कर (सुधारणा) विधेयक, २०२५

(ब) विचार, खंडश: विचार व संमत करणे :-

(१) सन २०२५ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २१ – महाराष्ट्र कर, व्याज, शास्ती किंवा विलंब शुल्क (सार्वजनिक क्षेत्रातील उपक्रम कंपन्यानी प्रदेय असलेल्या) यांच्या थकबाकीची तडजोड करण्याबाबत विधेयक, २०२५

---

(२) सन २०२५ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक २३ - महाराष्ट्र मुद्रांक (सुधारणा) विधेयक, २०२५

सहा : (मंगळवार, दिनांक १८ मार्च, २०२५ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव)

सर्वश्री रणधीर सावरकर, अर्जुन खोतकर, अब्दुल सत्तार, सुरेश भोळे, सुधीर मुनगंटीवार, चेतन तुपे, सुरेश धस, दिपक केसरकर, अनिल पाटील, प्रशांत बंब, डॉ.तानाजी सावंत, श्रीमती सुलभा खोडके, सर्वश्री नारायण कुचे, रमेश बोरनारे, राजकुमार बडोले, देवराव भोंगळे, राजेश क्षिरसागर, प्रताप पाटील-चिखलीकर, अभिमन्यू पवार, विजय शिवतारे, धर्मराव आत्राम, प्रकाश भारसाकळे, डॉ.बालाजी किणीकर, सर्वश्री चंद्रकांत नवघरे, चैनसुख संचेती, मंगेश कुडाळकर, दिलीप बनकर, श्रीमती श्वेता महाले, श्री. प्रकाश सुर्वे,

श्रीमती सरोज अहिरे, सर्वश्री प्रवीण दटके, किशोर पाटील, नरेंद्र भोंडेकर, मोहन मते, दौलत दरोडा, श्रीमती मंजुळा गावित, सर्वश्री राजू तोडसाम, प्रकाश सोळंके, संजय गायकवाड, राजेश वानखडे, संतोष बांगर, संजय बनसोडे, किसन वानखेडे, दिलीप लांडे, सत्यजित देशमुख, विनोद अग्रवाल, चंद्रकांत सोनवणे, दिलीप वळसे-पाटील, संभाजी निलंगेकर-पाटील, संतोष दानवे, राजेश पवार, शिवाजी कर्डिले, सचिन कल्याण-शेट्टी, श्रीमती नमिता मुंदडा, सर्वश्री रमेश कराड, रत्नाकर गुट्टे, डॉ.संजय कुटे, सर्वश्री प्रताप अडसड, राणाजगजितसिंह पाटील, बबनराव लोणीकर, तान्हाजी मुटकुळे, किसन कथोरे, सर्वश्रीमती मोनिका राजळे, सीमाताई हिरे, देवयानी फरांदे, सर्वश्री रविंद्र चव्हाण, संजय केळकर, हरिश पिंपळे, उमेश यावलकर, सुमित वानखेडे, श्रीमती श्रीजया चव्हाण, सर्वश्री प्रशांत ठाकूर, महेश बालदी, सर्वश्रीमती सई डहाके, स्नेहा दुबे, सुलभा गायकवाड, सर्वश्री योगेश सागर, भिमराव तापकीर, श्रीमती मनिषा चौधरी, सर्वश्री अतुल भातखळकर, शंकर जगताप, कृष्णा खोपडे, विक्रम पाचपुते, करण देवतळे, गोपीचंद पडळकर, अमल महाडिक, राहुल आवाडे, महेश लांडगे, चरणसिंग ठाकूर, अमोल जावळे, दिलीप बोरसे, डॉ. राहुल आहेर, ॲड. राहुल ढिकले, श्री. सुभाष देशमुख, डॉ. सुरेश खाडे, डॉ. अतुल भोसले, ॲड. राहुल कुल, सर्वश्री काशिराम पावरा, समीर मेघे, समीर कुणावार, विजय रहांगडाले, किर्तीकुमार भांगडिया, डॉ.आशिष देशमुख, सर्वश्री विनोद अग्रवाल, संजय पुराम, किशोर जोरगेवार, राजेश बकाने, डॉ. मिलिंद नरोटे, सर्वश्री श्याम खोडे, केवलराम काळे, भीमराव केराम, जितेश अंतापुरकर, सिध्दार्थ शिरोळे, अनुपभैय्या अग्रवाल, राजेश पाडवी, श्रीमती अनुराधा चव्हाण, सर्वश्री शिवाजी पाटील, संजय उपाध्याय, चंद्रकांत पाटील, सुनिल शेळके, निलेश राणे, राजेंद्र यड्रावकर-पाटील, डॉ.किरण लहामटे, सर्वश्री शरद सोनवणे, किरण सामंत, आशुतोष काळे, हिरामण खोसकर, राजेश विटेकर, राजू कारेमोरे, शेखर निकम, सचिन पाटील, संग्राम जगताप, वि.स.स. यांचा म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव : (चर्चा पुढे सुरु व मंत्र्यांचे उत्तर)

"शेतकरी सुखी, तर राज्य सुखी" हा मंत्र व शेतकऱ्यांच्या हिताचा विचार केंद्रस्थानी ठेऊन राज्यातील बळीराजाला स्थैर्य देणे, त्याला बळकट करणे आणि शेतीला नैसर्गिक आपत्तीपासून वाचविण्यासाठी शाश्वत उपाययोजना करणे हे ध्येय समोर ठेऊन आणि नारी शक्ती व युवा शक्तीला प्राधान्य देऊन राज्यात विविध योजना गतीमानतेने कार्यान्वित करण्याचा, जन कल्याणाचा वसा घेतलेल्या या शासनाचा प्रयत्न असणे, “नमो शेतकरी महासन्मान निधी” योजनेत राज्यातर्फे प्रती शेतकरी ६ हजार रुपये देण्यात येत असणे, केवळ १ रुपयात पिक विमा देण्यात येत असून त्यायोगे महाकृषी विकास अभियान राबविण्यात येत असणे, नुकसानीचे पंचनामे जलद व पारदर्शी होण्यासाठी ई-पंचनामा प्रणाली तसेच ई-फेरफार, संगणकीय सातबारा उतारे यासारख्या योजना राबऊन पारंपारिक शेतीला आधुनिक तंत्रज्ञानाची जोड देण्यात आली असणे, शेतकऱ्यांचा आर्थिक आधार बळकट करण्यासाठी "मा.बाळासाहेब ठाकरे कृषी व्यवसाय

व ग्रामीण परिवर्तन (स्मार्ट)” प्रकल्प कार्यान्वित केला असणे, शेतमालाला बाजारपेठ मिळऊन देण्यासाठी शेतकरी ते खरेदीदार अशी मूल्य साखळी विकसित करण्यात आली असणे, "मागेल त्याला शेततळे" या योजनेला शेतकऱ्यांचा उदंड प्रतिसाद लाभल्याने त्यात फळबागा, ठिंबक सिंचन, शेडनेट, हरितगृहे, आधुनिक पेरणी यंत्रे, कॉटन श्रेडर यांचा समावेश करण्यात आला असणे, शेतकऱ्यांसाठी महत्वाचे असणारे वैनगंगा पैनगंगा नदीजोड प्रकल्प, मराठवाडा वॉटर ग्रीड, POCRA टप्पा-२ तसेच, जलयुक्त शिवार टप्पा-२ यासारखे महत्वाकांक्षी प्रकल्प तातडीने मार्गी लावण्याचे प्रयोजन असणे, मविआकडून शेतकऱ्यांना नैसर्गिक आपत्तीसाठी नुकसान भरपाई म्हणून केवळ ८,७०१ कोटी निधी वितरित करण्यात आला असताना विद्यमान शासनाच्या काळात हाच निधी १६,३०९ कोटी वितरित केला असणे, राज्यातील शेतकरी बांधवांना दिवसा वीज मिळावी याकरिता राज्यातील सर्व सब स्टेशनच्या परिसरात सोलर पार्क उभारण्याचे प्रयोजन असणे, याद्वारे निर्माण झालेल्या विजेचा वापर कृषी फिडर्सना पुरवठा करण्यासाठी अपेक्षित असणे, राज्यात जगातील सर्वात मोठा ९ हजार मेगावॅट क्षमता असलेला डिस्ट्रब्युटेड रिन्युएबल एनर्जी प्रकल्प उभारण्यात येत असणे, मुख्यमंत्री सौर कृषी वाहिनी योजना २.० मुळे ५० टक्के कृषी फिडर्स सौरऊर्जेवर चालविणे शक्य होणार असणे, विद्यमान शासनाने शेतकऱ्यांना सिंचनासाठी “मुख्यमंत्री बळीराजा मोफत वीज योजना” जाहिर केली असणे, या शासनाने “मागेल त्याला सौरकृषी पंप योजना” सुरु केली असल्याने शेतकऱ्यांना केवळ १० टक्के रक्कम भरुन सौर पॅनल्स व पंपासहित सर्व सिंचन सुविधा प्राप्त होणे, दलित आणि आदिवासी शेतकऱ्यांना तर ही रक्कम केवळ ५ टक्के भरावी लागणे, राज्यात शेतकऱ्यांसाठी अतिशय महत्वाचे पांदण रस्ते तातडीने पूर्ण करण्याकरिता “मातोश्री पांदण रस्ते योजना” शेतकऱ्यांच्या हिताच्या दृष्टीने अधिक सुटसुटीत करुन राबविण्याची आवश्यकता, या शासनाच्या काळात २७ सिंचन प्रकल्पांना मान्यता देण्यात आली असणे, परिणामी विशेषतः मराठवाडा व विदर्भातील शेतकऱ्यांना वर्षातून एकापेक्षा जास्त पिके घेणे शक्य झाले असणे, राज्यात जलयुक्त शिवार, गाळमुक्त धरण, गाळमुक्त शिवार, मागेल त्याला शेततळे इ. योजना एकत्रितपणे राबविल्याने केंद्रीय जलशक्ती मंत्रालयाने जाहिर केलेल्या भारतातील जलाशयांच्या गणनेत महाराष्ट्राचा पहिला क्रमांक आला असल्याचे निदर्शनास येणे, हे अभियान देशातील अन्य राज्यांसाठी एक आदर्श व पथदर्शी झाले असणे, कर्जबाजारी शेतकऱ्यांना आधार देऊन कर्जमुक्त करण्यासाठी “महात्मा ज्योतिराव फुले शेतकरी कर्जमुक्ती योजना” सुरु करण्यात आली असणे, कांद्याला योग्य भाव मिळावा याकरीता कांद्याचे दर ठरविण्याचे अधिकार केंद्राच्या ग्राहक संरक्षण मंत्रालयाने स्वतःकडे ठेवले असणे, तूर हे जिरायती शेतकऱ्यांचे पिक असून ते नैसर्गिक आपत्तीत तग धरणारे, कमी खर्चाचे व आंतरपिक पध्दतीने घेता येणारे असल्याने त्याची उत्पादकता वाढविण्यासाठी प्रोत्साहन देण्याची

आवश्यकता, कापूस लागवड ते वेचनी यातील बहुतांश कामे मंजुरांऐवजी यांत्रिकीकरणाच्या माध्यमातून करणे आवश्यक असून हमी भावाने कापूस खरेदीसाठी सीसीआयने उघडलेल्या केंद्राची संख्या वाढविण्याची आवश्यकता, किंमत स्थिरीकरण योजनेंतर्गत नाफेडने २.२२ लाख मे.टन व एनसीसीएफ अंतर्गत ०.३५ लाख मे. टन कांदा खरेदी केला असणे, हमीभावाने कापूस खरेदीसाठी सी.सी.आयने राज्यात १२१ खरेदी केंद्रे मंजूर केली असणे, कापूस प्रक्रिया उद्योगातील सर्व घटकांना काही सवलती देण्याची आवश्यकता, कापूस, सूत, कापड निर्यातीच्या संधी उपलब्ध करण्याची आवश्यकता, १२ व्या पंचवार्षिक योजनेत अन्नधान्याच्या गरजेसोबतच नगदी पिकांचीही गरज भागविण्यासाठी कापूस पिकाचा समावेश करण्यात आला असणे, कापूस आधारित पिक पध्दतीस चालना देणे, कापूस पिकात एकात्मिक किड व्यवस्थापनास चालना देणे, अधिक लांब धाग्याच्या कापसांच्या वाणांची प्रात्यक्षिके आयोजित करून कापूस उत्पादकास चालना देण्याचे या शासनाचे धोरण असणे, कापसासाठी ५०० व सोयाबीन साठी २७० शेतकरी उत्पादक कंपन्या स्थापन करण्याचा निर्णय शासनाने घेतला असणे, धानाला २० हजार रुपये बोनस देण्याचा निर्णय या शासनाने घेतल्याने त्याचा ६ लाख शेतकऱ्यांना लाभ मिळणे, ‘नारीशक्ती दुत ॲप’ हे क्रांतिकारी ॲप्लीकेशन शासनाने सुरु केल्याने ते गरजू महिलांना ओळखण्यासाठी व सक्षम करण्यासाठी उपयुक्त ठरत असणे, राज्यातील युवकांना स्पर्धेच्या युगात शक्तीशाली स्पर्धक म्हणून उभे राहता यावे याकरिता युवा प्रशिक्षण केंद्राची स्थापना करण्यात आली असणे, युवकांना विविध उपक्रमांमध्ये सहभागी होण्याच्या दृष्टीने त्यांना वसतीगृहाची, निवासाची कुठेही अडचण येऊ नये या उद्देशाने राज्यातील ६ महसूल विभागात १०० युवक-युवतींसाठी युवा वसतीगृह उभारण्यास मान्यता देण्यात आली असणे, राज्यात पर्यटनाला चालना देण्यासाठी शाश्वत पर्यटन धोरण आखण्यात येत असणे, राज्यातील ५० नवीन पर्यटन स्थळांची निवड करून त्या ठिकाणी थीम पार्क, ॲडव्हेंचर स्पोर्ट, शॉपिग मॉल, वॉटर मॉल आणि निवास व्यवस्था करण्यात येत असणे, बुलढाणा येथील लोणार, अंजिठा-वेरुळ, कळसूबाई, त्र्यंबकेश्वर तसेच कोकणातील सागरी किल्ल्यांच्या ठिकाणी पर्यटकांसाठी उच्च दर्जाच्या सुविधा निर्माण करण्यात येत असणे, सातारा येथील शिवसागर जलाशय, भंडाऱ्यातील गोसीखुर्द जलाशय तसेच जळगाव येथील वाघूर जलाशय येथे नाविन्यपूर्ण जलपर्यटन प्रकल्प राबविण्यात येत असणे, कोकणातील पर्यटनास चालना देण्यासाठी शिवकालीन ३२ गडकिल्ल्यांचे नुतनीकरण व संवर्धन करण्याचे प्रस्तावित असणे, राज्यातील पर्यटकांना व भाविकांना योग्य दरामध्ये उत्तम व सुरक्षित सुविधा पुरविण्यासाठी श्रीनगर, जम्मु काश्मीर आणि अयोध्या येथे महाराष्ट्र भवन बांधण्याचा निर्णय घेतला असणे, राज्यात शेतकरी कर्जमुक्त व सधन होऊन शेतकरी, शेतमजुर, महिला व युवकांना बळकट करण्यासाठी, पर्यटनाला चालना मिळण्यासाठी व लोक कल्याणकारी आणि गतीमान राज्य निर्माण करण्यासाठी करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

सात : (मंगळवार, दिनांक १८ मार्च, २०२५ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव)

सर्वश्री आदित्य ठाकरे, विजय वडेट्टीवार, जयंत पाटील, भास्कर जाधव, नाना पटोले, डॉ. जितेंद्र आव्हाड, श्री. सुनिल प्रभू, डॉ. नितीन राऊत, सर्वश्री रोहित पाटील, दिलीप सोपल, अमीन पटेल, रोहित पवार, अजय चौधरी, अमित देशमुख, उत्तमराव जानकर, डॉ. राहुल पाटील, सर्वश्री अस्लम शेख, संदिप क्षिरसागर, कैलास घाडगे-पाटील, डॉ. विश्वजीत कदम, सर्वश्री बापूसाहेब पठारे, सुनिल राऊत, अमित झनक, नारायण पाटील, संजय पोतनीस, विकास ठाकरे, अभिजीत पाटील, नितीन देशमुख, शिरीषकुमार नाईक, राजू खरे, वरुण सरदेसाई, संजय मेश्राम, अनंत (बाळा) नर, डॉ. ज्योती गायकवाड, सर्वश्री हारुन खान, साजिद खान पठाण, महेश सावंत, हेमंत ओगले, मनोज जामसुतकर, रामदास मसराम, गजानन लवटे, अनिल मांगुळकर, सिध्दार्थ खरात, संजय देरकर, बाबाजी काळे, प्रविण स्वामी, वि.स.स. यांचा म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव :

"जुलै, २०२४ मध्ये राज्य सरकारने मुख्यमंत्री माझी लाडकी बहीण योजना लागू करणे, सदर योजनेमध्ये तब्बल २ कोटी ६३ लाख लाडक्या बहिणींची नोंदणी करणे व त्यांना रु. १५००/- दरमहा अनुदान देण्यास सुरुवात करणे, योजनेच्या निकषांचे उल्लंघन करुन गैरफायदा घेतलेल्या लाडक्या बहिणींच्या अर्जांची छानणी माहे फेब्रुवारी, २०२५ मध्ये सुरु करणे, अनेक बहिणींनी स्वतःहून अर्ज मागे घेणे व लाखों बहिणींचे अर्ज छाननीमध्ये बाद करण्यात येणे, प्लास्टर ऑफ पॅरिस (पीओपी) गणपतीच्या मूर्तींवर असलेली बंदी, सदर बंदीमुळे माघी गणेश जयंतीच्या मूर्तींच्या विसर्जनाची झालेली कोंडी, अद्यापही माघी गणपतींच्या मूर्तींचे विसर्जन न झाल्यामुळे भाद्रपद महिन्यातील गणेश मूर्तींच्या (पीओपी) विसर्जनाच्या आखलेल्या उपाययोजनांवर प्रश्न निर्माण होणे, पीओपी व्यतिरिक्त अन्य पर्याय उपलब्ध नसल्यामुळे गणेश भक्त व मूर्तीकार यांच्यामध्ये पसरलेले चिंतेचे वातावरण, मुंबई महानगर प्रदेशातील रस्ते वाहतूक, मेट्रो रेल्वे या सार्वजनिक वाहतूक सेवा अपुऱ्या असल्यामुळे 'केबल कार' वाहतूक सेवा सुरु करण्यासाठी आराखडा तयार करणे, राज्यातील धार्मिक स्थळांना जोडण्यासाठी शक्तीपीठ मार्ग शासनाने आखणे, सदर योजनेच्या अंमलबजावणीसाठी निधीची तरतूद करण्याची आवश्यकता, राज्यातील शहरी तसेच ग्रामीण भागातील रस्त्यांची झालेली दुरावस्था, पावसाळ्यापूर्वी सदर रस्ते वाहतूकीसाठी योग्य करण्याची आवश्यकता, राज्यातील शहरी व ग्रामीण भागातील अनेक तरुण बेरोजगार असणे, त्यांना रोजगार उपलब्ध करण्याची आवश्यकता, राज्यातील द्राक्ष बागायतदारांचे कमी भावामुळे झालेले नुकसान, महाशिवरात्री हा दिवस द्राक्ष दिन म्हणून साजरा करून राज्यातील शेतकऱ्यांना हातभार लावण्याची आवश्यकता, राज्यात राजरोसपणे डान्सबार मोठ्या प्रमाणावर सुरु असणे, पोलिसांचे डान्सबारवर बंदी आणण्यास जाणीवपूर्वक होत असलेले दुर्लक्ष, राज्यात मागेल त्याला सौर पंप योजनेतील जाचक अटींमुळे अनेक शेतकरी सदर योजनेपासून वंचित असणे, राज्यात विविध समाजांसाठी १८ महामंडळे स्थापन करण्याचा निर्णय घेण्यात येणे, परंतु त्यांना निधी न दिल्यामुळे त्यांची कामे प्रत्यक्षात सुरु न होणे, सध्याचे सरकार

शेतकऱ्यांच्या बाबत गंभीर नसल्याचे निदर्शनास आले असून निवडणूकीपुर्वी शेतकऱ्यांना सरसकट कर्जमाफीची घोषणा करुनही अद्याप कर्जमाफीबाबत कोणताही निर्णय घेतलेला नसणे, तसेच विदर्भातील धान, सोयाबीन, कापूस इत्यादी पिकांना बाजारभाव मिळत नसणे, इतर पिकांना हमीभाव मिळण्याची गरज असणे, तसेच राज्यातील अनेक रस्त्यांची विकासाच्या नावाखाली अत्यंत दुरावस्था झाली असल्याने या रस्त्यांवरील अपघातांचे प्रमाणात वाढ झालेली असणे, रस्ते अपघातांमुळे मागील काही महिन्यांपासून अनेक बळी जाणे व अनेक जण गंभीर जखमी होणे, त्यामुळे वाहनातून प्रवास करणाऱ्या वाहतुकदारांना जीव मुठीत ठेवून प्रवास करावा लागत असणे या सर्व बाबींमुळे राज्यातील शेतकरी, महिला वर्ग व सर्वसामान्य जनतेत असंतोष पसरला असून याबाबत राज्य शासनाने करावयाची उपाययोजना व करावयाची कार्यवाही."

आठ : (मंगळवार, दिनांक १८ मार्च, २०२५ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव)

सर्वश्री अतुल भातखळकर, अर्जुन खोतकर, दिलीप वळसे-पाटील, संजय केळकर, दिपक केसरकर, प्रकाश सोळंके, राम कदम, विजय शिवतारे, दौलत दरोडा, रविंद्र चव्हाण, रमेश बोरनारे, अनिल पाटील, अमित साटम, मंगेश कुडाळकर, चेतन तुपे, योगेश सागर, प्रकाश सुर्वे, संग्राम जगताप, श्रीमती मनिषा चौधरी, सर्वश्री राजेंद्र गावित, दिलीप बनकर, ॲड. पराग अळवणी, डॉ.बालाजी किणीकर, श्रीमती सुलभा खोडके, कॅ. आर. तमील सेल्वन, सर्वश्री अशोक पाटील, राजकुमार बडोले, मिहिर कोटेचा, शांताराम मोरे, राजू कारेमोरे, पराग शाह, दिलीप लांडे, चंद्रकांत नवघरे, कालिदास कोळंबकर, महेंद्र थोरवे, संजय बनसोडे, श्रीमती विद्या ठाकूर, श्री. महेंद्र दळवी, श्रीमती सरोज अहिरे, सर्वश्री प्रवीण दटके, तुकाराम काते, सुनिल शेळके, मोहन मते, निलेश राणे, किसन कथोरे, राजेश क्षिरसागर, डॉ.किरण लहामटे, श्रीमती मंदा म्हात्रे, सर्वश्री मुरजी पटेल, आशुतोष काळे, संजय उपाध्याय, विश्वनाथ भोईर, शेखर निकम, सर्वश्रीमती सना मलिक, देवयानी फरांदे, सर्वश्री किरण सामंत, विलास तरे, मंगेश चव्हाण, राजेश मोरे, हिरामण खोसकर, कुमार आयलानी, राजेश विटेकर, राजेश पवार, विनोद अग्रवाल, रत्नाकर गुट्टे, शंकर जगताप, सिध्दार्थ शिरोळे, हेमंत रासने, भिमराव तापकीर, सुनिल कांबळे, रणधीर सावरकर, सुधीर मुनगंटीवार, समीर कुणावार, सुरेश भोळे, शिवाजी कर्डिले, देवराव भोंगळे, राजन नाईक, श्रीमती स्नेहा दुबे, सर्वश्री महेश लांडगे, नरेंद्र मेहता, श्रीमती सुलभा गायकवाड, श्री. प्रशांत ठाकूर, डॉ. सुरेश खाडे, सर्वश्री सत्यजित देशमुख, हरिश पिंपळे, प्रताप अडसड, डॉ.संजय कुटे, डॉ. मिलिंद नरोटे, सर्वश्री सुमित वानखेडे, अभिमन्यू पवार, श्रीमती सीमाताई हिरे, श्री. विक्रम पाचपुते, वि.स.स. यांचा म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव :

"हे राज्य लोकांचे आहे आणि लोकांसाठी आहे" ही भावना मनामध्ये ठेऊन महायुतीचे शासन वेगाने कार्यरत असणे, मुंबई-पुणे व एमएमआरडीएसह राज्यातील अन्य छोट्या शहरांमध्ये स्टार्टअप्सची संख्या वाढत असल्याने इंडिया स्टार्टअप्सनी घोषित केलेल्या आकडेवारीनुसार

महाराष्ट्र हे स्टार्टअप्सचे देशातील पहिल्या क्रमाकांचे राज्य ठरले असणे, महायुती शासनाने महाराष्ट्रात अशक्य वाटणारा समृध्दी महामार्ग कार्यान्वित केला असणे, या महामार्गामुळे मुंबई-पुण्यात होणारी गुंतवणूक धुळे, गडचिरोली, नागपूर, अमरावती या भागात वाढत असल्याचे निदर्शनास येणे, नागपूर-गोवा शक्तीपीठ द्रुतगती मार्गाचे बांधकाम हाती घेण्याचा निर्णय घेतला असणे, या द्रुतगती मार्गामुळे, त्या मार्गावरील प्रमुख धार्मिक क्षेत्रे व तिर्थस्थळे जोडण्याचे प्रयोजन असून या प्रदेशातील आर्थिक विकासाला देखील चालना मिळू शकेल, राज्याच्या शहरी भागात पायाभुत सुविधांद्वारे शहरी जीवनमान सुधारण्यासाठी 'नगरोत्थान महाभियान' प्रभावीपणे राबविण्याचे प्रयोजन असणे, या योजनेंतर्गत पाणीपुरवठा, मलःनिस्सारण व विकास यांचे सुरु असलेले प्रकल्प दोन वर्षात पूर्ण करण्याचे उद्दिष्ट ठेवण्यात आले असणे, मुंबई ही देशाची आर्थिक राजधानी असल्याने या शहरामध्ये गृहनिर्माण व गतीमान परिवहन हे मुद्दे प्राधान्याने विचारात घेऊन स्मार्ट सिटीच्या माध्यमातून स्थानिकांचे जीवनमान उंचावण्यासाठी शासनाचा प्रयत्न असणे, मेट्रो-२ ए आणि २ बी ची सेवा सुरु झाल्याने पश्चिम द्रुतगती मार्गावरील अंधेरी आणि दहिसरच्यामध्ये वाहतुक कोंडी कमी होऊन मुंबईकरांचा प्रवास सुखकर झाल्याचे दिसून येणे, ठाणे-बोरीवली भुयारी मार्गाची निर्मिती करण्याचे धोरण प्रस्तावित असणे, मुंबई-पुणे मिसिंग लिंक या ६७०० कोटी रुपयांच्या प्रकल्पाचे काम सुरु असणे, वर्सोवा-वांद्रे सागरी सेतूची निर्मिती, शिवडी ते न्हावाशेवा या मुंबई पोरबंदर प्रकल्पाची निर्मिती जलदगतीने सुरु असणे, मुंबईतील कुर्ला येथील नेहरूनगर, टिळकनगर या म्हाडा वसाहतीतील अनेक इमारतींचा पुनर्विकास होऊन १० ते १५ वर्षे उलटल्यानंतरही त्यांना भोगवटा प्रमाणपत्र मिळाली नसल्याचे निदर्शनास येणे, या गृहनिर्माण वसाहतींसाठी लागू केलेल्या अभय योजनेची मुदत वाढविण्याची आवश्यकता, कुर्ला येथील रेल्वे हद्दीतील संतोषी माता नगर, साबळे नगर व क्रांतीनगर येथे अनेक वर्षे राहणा-या झोपडीधारकांना रेल्वे प्रशासनामार्फत पर्यायी जागा उपलब्ध करण्याकरिता राज्य शासनाने प्रयत्न करण्याची आवश्यकता, नेहरूनगर येथील म्हाडाच्या वसाहतीत राहणा-या पोलीस कर्मचाऱ्यांना माफक दरात निवासस्थाने उपलब्ध करून देण्याची आवश्यकता, राज्यभरात ४०९ नागरी समुहांमध्ये 'प्रधानमंत्री आवास योजना' (शहरी)' राबविण्याचे प्रयोजन असणे, या योजनेंतर्गत २ लाखांपेक्षा अधिक घरे बांधण्यात आली असून, १ लाख ८५ हजारांपेक्षा अधिक घरांचे बांधकाम प्रगतीपथावर असणे, मेट्रो तसेच कोस्टल रोड प्रकल्प पूर्ण झाल्याने मुंबईकरांचे जीवनमान उंचावणे, मुंबईतील कोळीवाडा आणि गावठाणाकरिता सीमांकन करून वेगळी विकास नियंत्रण नियमावली तातडीने तयार करण्याची आवश्यकता, कोळीवाडे व गावठाणांची झालेली दुरवस्था तातडीने दूर करण्याची आवश्यकता, पुण्यातील सहकारी गृहनिर्माण संस्था व वसाहतींचे स्ट्रक्चरल ऑडीट करुन पुनर्विकास करण्याची आवश्यकता, पुणे शहरात विमानतळाकरिता जागा राखीव असून अन्य पायाभूत सुविधा तातडीने करण्याची आवश्यकता, पुण्यातील जुन्या ब्रिटीशकालीन वाड्यांचा पुनर्विकास करण्याची आवश्यकता, जुन्या चाळींची व्याख्या बदलून हेरिटेज टिडीआर प्रत्यक्ष अंमलात आला असणे, एमएमआरडीए क्षेत्रात सहकारी गृहनिर्माण संस्थांच्या पुनर्विकासासाठी मुंबई जिल्हा बँकेला नोडल एजन्सी म्हणून मान्यता देण्यात येणे, मुंबईतील जुन्या इमारतींच्या स्वयंपुनर्विकासाकरिता मुंबई जिल्हा बँकेकडून देण्यात येणा-या कर्ज मर्यादेत वाढ करण्यात आली असल्याने गृहनिर्माण प्रकल्प वेगाने उभे रहात

असल्याचे निदर्शनास येणे, मानीव अभिहस्तांतरण करण्यासाठी स्टॅम्प ड्युटी भरण्यात सुलभता होण्यासाठी मुद्रांक शुल्क अभय योजना सुरु करण्यात येणे, झोपडपट्टी पुनर्वसनमधील सदनिका हस्तांतरण शुल्कात ५० टक्के कपात करण्याचा निर्णय घेण्यात येणे, राज्यात ५१ लाख घरे बांधण्याचे प्रस्तावित असणे, ठाणे शहरात एमआयडीसीच्या अभिन्यासातील १५०० हेक्टर भूखंडावर जगातील सर्वात मोठा क्लस्टर प्रकल्प राबविण्यात येणे, समुह विकास पध्दतीने हा प्रकल्प राबविण्याचे प्रयोजन असणे, वाशी येथील सध्याच्या दोन खाडी पुलांना समांतर अशा तिस-या सहा पदरी खाडी पुलाच्या प्रकल्पाचे काम सुरु असणे, नवी मुंबई विमानतळामुळे वाढणा-या लोकसंख्येसाठी नियोजित 'नैना' प्राधिकरणामार्फत २३ गावांच्या नियोजित आराखड्याच्या अंमलबजावणीस गती देण्याची आवश्यकता, मुंबई, पुणे, नागपूर, छत्रपती संभाजीनगर यासारख्या मोठ्या शहरांचा मेगापॉलिस मेटाव्हर्स प्रकल्पाच्या मदतीने अत्याधुनिक तंत्रज्ञानाचा वापर करून जागतिक पटलावरचे हे महानगर त्याच उच्च दर्जाचे व्हावे व येथील प्रत्येक कुटुंबात सुख आणि समाधान नांदावे ही या शासनाची महत्वाकांक्षा असणे, मुंबई व एमएमआरडीए क्षेत्रातील घरांची समस्या, वाहतूक समस्या इ. चे गतीमानतेने निर्मूलन करून मुंबईचा पर्यावरणपूरक विकास करण्याच्या दृष्टीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना विचारात घेण्यात यावी."

नऊ : **(मंगळवार, दिनांक १८ मार्च, २०२५ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव)**

सर्वश्री विजय वडेट्टीवार, आदित्य ठाकरे, जयंत पाटील, नाना पटोले, भास्कर जाधव, डॉ. जितेंद्र आव्हाड, डॉ. नितीन राऊत, सर्वश्री सुनिल प्रभू, रोहित पाटील, अमीन पटेल, दिलीप सोपल, रोहित पवार, अमित देशमुख, उत्तमराव जानकर, अस्लम शेख, डॉ. राहुल पाटील, श्री. संदिप क्षिरसागर, डॉ. विश्वजीत कदम, सर्वश्री कैलास घाडगे-पाटील, बापूसाहेब पठारे, अमित झनक, सुनिल राऊत, नारायण पाटील, विकास ठाकरे, संजय पोतनीस, अभिजीत पाटील, शिरीषकुमार नाईक, नितीन देशमुख, राजू खरे, संजय मेश्राम, वरुण सरदेसाई, डॉ. ज्योती गायकवाड, सर्वश्री अनंत (बाळा) नर, साजिद खान पठाण, हारुन खान, हेमंत ओगले, महेश सावंत, रामदास मसराम, मनोज जामसुतकर, अनिल मांगुळकर, गजानन लवटे, सिध्दार्थ खरात, संजय देरकर, बाबाजी काळे, प्रविण स्वामी, वि.स.स. यांचा म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव :

"राज्यात शासनाचे शेतकरी विरोधी धोरण व नैसर्गिक आपत्ती त्यामुळे राज्यातील शेतकरी अस्मानी संकटात सापडला असून सोयाबीन, कापूस, धान व इतर कृषी मालाच्या खरेदीला हमी भावापेक्षा कमी दर असणे, केंद्र सरकारच्या धोरणामुळे शेत मालाचे दर पडणे, शेतकऱ्यांना शेतीसाठी लागणारी अवजारे व साहित्याच्या किंमतीमध्ये झालेली वाढ, त्यामुळे शेतकरी आर्थिक संकटात सापडला असून अजूनही राज्य शासनाने संपूर्ण कर्जमाफीची घोषणा न करणे, मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्तीची रक्कम अद्याप न मिळणे, मागासवर्गीयांसाठी असलेल्या वसतीगृहांची अवस्था अत्यंत भयावह असून या वसतीगृहांमध्ये सोयी-सुविधांचा अभाव असणे,

राज्यात ओबीसी समाजाची लोकसंख्या सर्वाधिक असूनही त्या प्रमाणात महाज्योतीला निधी न मिळणे त्यामुळे ओबीसी विद्यार्थ्यांमध्ये निर्माण झालेली नाराजी, सार्थी, बार्टी, महाज्योतीला मिळणाऱ्या अपुऱ्या निधीमुळे विद्यार्थ्यांना देण्यात येणारी शिष्यवृत्ती वेळेवर न मिळणे, विदर्भातील अनेक जिल्ह्यात कोळसा खाणी, औष्णिक विज प्रकल्प, स्टील प्लांट यामुळे या जिल्ह्यांमध्ये प्रदुषणात मोठी वाढ होऊन आरोग्याचा प्रश्न व पर्यावरणाची हानी होत असणे, वनक्षेत्रालगत नागरी वस्त्यांमध्ये वन्य प्राण्यांमुळे शेतीचे नुकसान व मनुष्य हानी होत असणे, विदर्भातील प्रमुख प्रकल्प असलेला गोसीखुर्द प्रकल्पाचे काम अद्यापही प्रलंबित असल्याने या प्रकल्पाला नवीन सुप्रमा देऊन त्यासाठी निधी उपलब्ध करण्याची आवश्यकता, वाढती महागाई लक्षात घेता बांधकामांच्या वस्तुंच्या दरात वाढ झाल्यामुळे घरकुल योजनेत पाच लाखांपर्यंत अनुदानात वाढ करण्याची आवश्यकता, सार्वजनिक आरोग्य विभागात मोठ्या प्रमाणात घोटाळा झाला असून १०८ रुग्णवाहिका खरेदीमध्ये झालेला गैरव्यवहार, शासकीय रुग्णालये, आरोग्य केंद्रे, उपकेंद्रे यांच्या साफ-सफाईसाठी प्रतीवर्षी ६३८ कोटी या प्रमाणे ३१९० कोटी रुपयाचे कंत्राट पुण्यातील एका खाजगी कंपनीला दिल्याचे उघड होणे, राज्यात एम.डी.ड्रग्ज, ब्राऊन शुगरची तस्करी मोठ्या प्रमाण वाढली असणे, ड्रग्ज तस्करांचे थैमान माजले असून त्यांच्यावर नियंत्रण राहिलेले नसणे, तसेच बनावट व अवैध दारु विक्री होत असल्याने निरपराध लोकांचे नाहक जाणारे बळी, राज्यातील अनेक मंत्र्यांवर विविध गंभीर स्वरुपाचे आरोप होऊनही त्यांना अभय देण्यात येणे, कोकणातील सिंधुदुर्ग जिल्ह्यासह रत्नागिरी जिल्ह्यात काजू उत्पादकांसमोर दरवर्षी पाऊस, ढगाळ वातावरण, अवकाळी पाऊस, वादळी वारे, आदी नैसर्गिक संकटांचा सामना करावा लागणे, आंबा, काजू, फणस इत्यादी पिकांचे होत असलेले नुकसान, त्यातच काजू बीचे दर, आयात शुल्क, पीक परतावा अशा समस्या असतांनाच आता काजू बी आणि बोंड खाणाऱ्या किडींचा मोठ्या प्रमाणात प्रादुर्भाव काजू पिकांवर होत असल्याचे नुकतेच माहे फेब्रुवारी, २०२५ मध्ये निदर्शनास येणे, किडीच्या प्रतिबंधाकरीता किटकनाशकांची फवारणी करुनही कीड नियंत्रणात आलेली नसणे, परिणामी काजू बोंडांचे मोठ्या प्रमाणात होत असलेले नुकसान, याकडे शासनाचे होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, याबाबत शासनाने तातडीने काजू उत्पादक शेतकऱ्यांना तात्काळ पंचनामे करुन नुकसान भरपाई देण्याची आवश्यकता, मुंबईतील संजय गांधी राष्ट्रीय उद्यानातील १/१/१९९५ पर्यंतच्या पात्र झोपडपट्टीवासियांनी शासनाकडे प्रत्येकी ७ हजार रुपये भरणा करणे, सन २०११ च्या जनगणनेमध्ये ज्या झोपड्यांना कायमस्वरुपी वास्तव्याचा हक्क प्राप्त होऊनही यामध्ये म्हाडातर्फे सदर घरे देण्यामध्ये होत असलेला विलंब, शासनाच्या जमिनीवरील झोपड्यांना शौचालय, वीज, पाणी इत्यादी मुलभूत सोयी पुरविण्याबाबत संजय गांधी उद्यानाच्या अधिकाऱ्यांकडून ना हरकत प्रमाणपत्र देण्यास होत असलेला विलंब, सदर झोपडपट्टीवासियांनी कॉमन मीटर घेऊन वीज घेतली आहे त्यांना अदानी वीज कंपनीकडून भरमसाठ बिले देण्यात येणे, त्यामुळे झोपडपट्टीवासीय त्रस्त होणे, प्रत्येक झोपडीमागे स्वतंत्र वीज मीटर देण्याची झोपडपट्टीवासियांची मागणी असणे, त्यांना स्वतंत्र वीज मीटर देण्याबाबत शासनाने केलेली कार्यवाही, झोपडपट्टी पुनर्वसन योजनेनुसार दिनांक १/१/२००० रोजीच्या वास्तव्याचा कोणताही एक पुरावा दिल्यास झोपडीधारक पात्र होणे, तथापि मुंबई महानगरपालिकेमध्ये दिनांक १/१/२००० रोजीच्या पुर्वीचे दोन पुरावे असतील तरच झोपडी पात्र केली जाणे, फोटो पासची पडताळणी

करण्यास विलंब होणे, त्यामुळे महानगरपालिकेतर्फे झोपडी पात्र न करणे किंवा केली तर सशुल्क पात्र करणे, मुंबईतील वांद्रे (पूर्व) स्टेशनजवळ मोठ्या प्रमाणावर ऑटोरिक्षा सकाळ संध्याकाळ उभे असणे, जवळ जाणाऱ्या प्रवाशांना नकार देणे, मिटरप्रमाणे भाडे न आकारता जादा भाड्याची मागणी करणे, प्रवाशांबरोबर अरेरावी करणे, मुजोर ऑटोरिक्षा चालकांवर कारवाई करण्याची गरज, वांद्रे परिसरात गेल्या वर्षभरात अनेक चोरीच्या घटना घडणे, अंमली पदार्थांचा बेकायदेशीर साठा करणे, या संदर्भात स्थानिक पोलिसांकडे तक्रारी करुनही पोलिसांचे होत असलेले दुर्लक्ष, राज्यातील महत्वाच्या समस्यांकडे व प्रश्नांकडे राज्य शासनाचे होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, त्यामुळे जनमानसात पसरलेला तीव्र असंतोष याबाबत राज्य शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

दहा : **मंगळवार, दिनांक १८ मार्च, २०२५ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव**

सर्वश्री योगेश सागर, अर्जुन खोतकर, दिलीप वळसे-पाटील, प्रवीण दटके, अब्दुल सत्तार, प्रकाश सोळंके, सुधीर मुनगंटीवार, डॉ.तानाजी सावंत, सर्वश्री दौलत दरोडा, रणधीर सावरकर, दिपक केसरकर, अनिल पाटील, रविंद्र चव्हाण, विजय शिवतारे, चेतन तुपे, मोहन मते, कृष्णा खोपडे, रमेश बोरनारे, संग्राम जगताप, समीर मेघे, मंगेश कुडाळकर, दिलीप बनकर, अमित साटम, प्रकाश सुर्वे, राजकुमार बडोले, डॉ.आशिष देशमुख, सर्वश्री नरेंद्र भोंडेकर, राजू कारेमोरे, चैनसुख संचेती, डॉ.बालाजी किणीकर, सर्वश्री चंद्रकांत नवघरे, समीर कुणावार, प्रदीप जैस्वाल, संजय बनसोडे, विनोद अग्रवाल, संजय गायकवाड, श्रीमती सरोज अहिरे, डॉ.संजय कुटे, सर्वश्री चंद्रकांत सोनवणे, सुनिल शेळके, सुमित वानखेडे, चंद्रदिप नरके, डॉ.किरण लहामटे, सर्वश्री अभिमन्यू पवार, राजेश क्षिरसागर, आशुतोष काळे, सचिन कल्याण-शेट्टी, महेश शिंदे, शेखर निकम, सुरेश धस, सुहास कांदे, श्रीमती सना मलिक, सर्वश्री हरिश पिंपळे, महेंद्र दळवी, हिरामण खोसकर, प्रकाश भारसाकळे, दिलीप लांडे, राजेश विटेकर, विजय रहांगडाले, निलेश राणे, अतुल भातखळकर, श्रीमती सुलभा खोडके, सर्वश्री देवराव भोंगळे, आमश्या पाडवी, अण्णा बनसोडे, डॉ. मिलिंद नरोटे, श्रीमती मंजुळा गावित, सर्वश्री राजेंद्र गावित, किशोर जोरगेवार, अमोल पाटील, किर्तीकुमार भांगडिया, हिकमत उढाण, ॲड. श्रीजया चव्हाण, सर्वश्री अमोल खताळ, संजय केळकर, संतोष दानवे, विठ्ठल लंघे, प्रशांत बंब, चरणसिंग ठाकूर, सर्वश्रीमती रंजनाताई जाधव, देवयानी फरांदे, सर्वश्री बाबुराव कदम-कोहळीकर, सुहास बाबर, नारायण कुचे, किरण सामंत, राजेश पवार, विलास भुमरे, संभाजी निलंगेकर-पाटील, शरद सोनवणे, डॉ.अतुल भोसले, सर्वश्री राजेंद्र यड्रावकर-पाटील, सुभाष देशमुख, डॉ.अशोकराव माने, सर्वश्री राजेश मोरे, शिवाजी पाटील, आनंद तिडके, किशोर पाटील, संजय पुराम, मुरजी पटेल, महेंद्र थोरवे, किसन वानखेडे, तान्हाजी मुटकुळे, श्रीमती मंदा म्हात्रे, सर्वश्री अशोक पाटील, विलास तरे, बबनराव लोणीकर, शिवाजी कर्डिले, देवेंद्र कोठे, सत्यजित देशमुख, रत्नाकर गुट्टे, सुरेश भोळे,

राजेश बकाने, करण देवतळे, प्रताप अडसड, राजू तोडसाम, श्याम खोडे, श्रीमती सई डहाके, प्रविण तायडे, केवलराम काळे, उमेश यावलकर, राजेश वानखडे, गोपीचंद पडळकर, वि.स.स. यांचा म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव :

"नागपूर कराराचे उद्दिष्ट डोळ्यासमोर ठेऊन नागपूरसह विदर्भाच्या विकासाला चालना देण्याकरिता विद्यमान शासन कटीबध्द असणे, नागपूरजवळील मिहानमध्ये सेझअंतर्गत पायाभूत सुविधा निर्माण झाल्याने बोईंगच्या एमआरओसह अनेक उद्योगांनी नागपूरात येण्यास स्वारस्य दाखविल्याचे निदर्शनास येणे, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर आंतरराष्ट्रीय नागपूर विमानतळाचे अद्ययावतीकरण आणि विस्तारीकरण हा नागपूरच्या विकासाचा मैलाचा दगड ठरणार असणे, विस्तारित विमानतळाच्या माध्यमातून ९,००,००० टन क्षमतेच्या कार्गोची हाताळणी होणार असणे, परिणामी, नागपूर विमानतळ मध्य भारतातील गेम चेंजर म्हणून सिध्द होणार असणे, नवीन विमानतळ ३,००,००० स्वे. फूट क्षेत्रात बांधले जाणार असल्याने व सध्याच्या धावपट्टीच्या शेजारी आणखी ६० मीटर रुंद आणि ४ हजार मीटर लांबीची धावपट्टी बांधण्यात येणार असल्याने तेथे एकाच वेळी १०० विमाने उभी राहण्याचे प्रयोजन असणे, मोठ्या औद्योगिक टाऊनशिपला लागून असलेले कार्गो हब आणि मोठे विमानतळ ही रचना विदर्भातील भविष्याच्या विकासाचे द्योतक ठरणार असणे, विमानतळाच्या विस्तारामुळे तेथून होणाऱ्या माल वाहतुकीची क्षमता वाढल्याने विदर्भातील सर्व उत्पादनांची निर्यात होण्यास गती मिळणार असणे व त्यामुळे सुमारे १ लाख लोकांना रोजगार उपलब्ध होणार असणे, रस्ते, रेल्वे, विमानतळ विकास यामुळे विदर्भ लॉजिस्टीक हब म्हणून विकसित होणार असणे, जानेवारी, २०२५ मध्ये दावोस येथे झालेल्या जागतिक आर्थिक परिषदेमध्ये ६३ राष्ट्रीय व आंतरराष्ट्रीय कंपन्यांशी सुमारे १५ लाख ७२ हजार कोटी रुपये इतक्या गुंतवणूकीच्या सामंजस्य करारावर स्वाक्षऱ्या झाल्याने महाराष्ट्र हे थेट परकीय गुंतवणूकीसाठी पसंतीचे राज्य असल्याचे स्पष्ट झाले असणे, देशातील एकूण थेट परकीय गुंतवणूकीच्या २९ टक्के गुंतवणूक राज्यात आली असणे, परिणामी, राज्यात १५ लाखांपेक्षा अधिक रोजगाराच्या संधी उपलब्ध होणे, राज्य शासन आणि बजाज फिनसर्व्ह यांच्यात सुमारे ५ हजार कोटी रुपये गुंतवणूकीचा सामंजस्य करार करण्यात आल्याने ४० हजार रोजगारांची निर्मिती होणे अपेक्षित असणे, मुंबई महानगर विकास प्राधिकरणातील विकास केंद्राबाबत कॅलिफोर्नियातील बर्कले युनिर्व्हसिटी समवेत सामंजस्य करार करण्यात येणे, सुक्ष्म, लघु आणि मध्यम उद्योगांच्याबाबतीत महाराष्ट्र हे देशातील अग्रगण्य राज्य ठरले असणे, राज्यात मुंबई, पुणे व छत्रपती संभाजी नगर येथे जी-२० च्या विविध बैठका यशस्वीरित्या आयोजित करण्यात आल्या असणे, औद्योगिक विकासाला चालना देण्यासाठी आणि रोजगाराच्या संधी निर्माण करण्यासाठी राज्यातील विविध उद्योगांना सुमारे ६ हजार कोटी रुपये इतके गुंतवणूक प्रोत्साहन अनुदान वितरित करण्यात येणार असणे, राज्यातील औद्योगिकीकरणाला पाठबळ व प्रोत्साहन देण्यासाठी महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळामार्फत सुमारे ३,५०० एकर इतके औद्योगिक भूखंड वितरित करण्याचा निर्णय घेण्यात येणे, पुरवठा साखळीची कार्यक्षमता सुधारण्यासाठी आणि जागतिक दर्जाची व्यवसाय परिसंस्था निर्माण करण्यासाठी १० एकात्मिक औद्योगिक केंद्रे व एकात्मिक माल वाहतूक केंद्रे विकसित करण्याचा निर्णय राज्य शासनाने घेतला असणे, सन

२०२४-२०२५ या वर्षांमध्ये बेरोजगार युवकांना उद्योगांशी जोडण्यासाठी व रोजगाराच्या संधी उपलब्ध करण्यासाठी राज्यात जिल्हा स्तरावर ६११ 'पंडीत दीनदयाल रोजगार मेळावे' आयोजित केले असणे, त्यायोगे १९ हजारांपेक्षा अधिक उमेदवारांना नोकऱ्या प्राप्त झाल्याचे निदर्शनास येणे, राज्यातील जनतेचे आरोग्य सुदृढ ठेऊन प्रत्येक नागरिकाला 'आरोग्यम् सुखसंपदा' उपलब्ध करून देण्याच्या दृष्टीने शासनाने 'महात्मा जोतीराव फुले जनआरोग्य योजना' व 'आयुष्यमान भारत प्रधानमंत्री जनआरोग्य योजना' या एकत्रित योजनांतर्गत लाखो रुग्णांवर मोफत शस्त्रक्रिया करण्यात आल्या असणे, राज्यात ३० वर्षांवरील सर्व महिलांचे कर्करोग, मधुमेह, उच्च रक्तदाब, मोतीबिंदू, कान, नाक, घसा व इतर आजारांचे निदान व उपचार याकरीता राज्य शासनातर्फे प्रती जिल्हा २ कोटी रुपयांचा निधी देण्यात आला असणे, राज्यात शुन्य ते अठरा वर्षांपर्यंतची बालके तसेच किशोरवयीन मुला-मुलींच्या सर्वांगीण आरोग्य तपासणीसाठी 'जागरुक पालक, सुदृढ बालक' हे अभियान राज्यभर राबविण्यात येणे, राज्यात ग्रामीण तसेच दुर्गम भागांमध्ये राहणा-या नागरिकांना प्रत्येक छोट्या आजारासाठी हॉस्पीटलमध्ये जावे लागू नये याकरिता 'हिंदू हृदयसम्राट बाळासाहेब ठाकरे आपला दवाखाना' या योजनेंतर्गत महाराष्ट्रात ७०० दवाखाने सुरु करण्यात येणे, राज्यात विविध महापालिका व जिल्हा परिषदेतील औषधे, वैद्यकीय उपकरणे खरेदीतील अनियमिततेला पायबंद घालण्यासाठी "महाराष्ट्र वैद्यकीय खरेदी प्राधिकरण" स्थापन करण्याचा निर्णय घेण्यात येणे, राज्यातील रस्ते, बंदरे, विमानतळ, रेल्वे, मेट्रो, वीज इ. पायाभूत सुविधा विकास क्षेत्रांसाठी निधी उभारणे आणि प्रकल्प राबविण्यासाठी सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या नियंत्रणाखाली 'महाराष्ट्र राज्य पायाभूत सुविधा विकास महामंडळ' स्थापन करण्यात येणे, सार्वजनिक खाजगी भागीदारी तत्वावरील कामे या महामंडळामार्फत करण्याचे प्रयोजन असणे, या योजनेंतर्गत सार्वजनिक बांधकाम विभागामार्फत नागपूर येथील महाराष्ट्र नॅशनल लॉ युनिव्हर्सिटीची इमारत, नागपूर जिल्हा न्यायालयाची विस्तारित इमारत, मुंबईतील माझगाव न्यायालयाची इमारत, राज्य उत्पादन शुल्क कार्यालयाची इमारत, जलभूषण बंगला, राजभवन इ. इमारतींचे बांधकाम अलीकडेच पूर्ण करण्यात येणे, सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या सर्व योजनांचे संनियंत्रण करण्यासाठी प्रोजेक्ट मॅनेजमेंट इन्फॉर्मेशन सिस्टीम (PMIS) ही संगणकीय प्रणाली विकसित करण्यात येणे, भिवंडी-कल्याण-शिळफाटा रस्त्याचे सहापदरी रुंदीकरण करण्यासाठी ५६१.८५ कोटी रुपयांच्या प्रकल्पास प्रशासकीय मान्यता देण्यात येणे, नाबार्ड-२८ अंतर्गत १,०३०.५२ कोटी रुपयांच्या ३८२ कामांना नाबार्ड कडून मंजुरी प्राप्त झाली असणे व राज्य शासनानेदेखील त्यास प्रशासकीय मान्यता दिली असणे, सर्व समाजघटकांना सोबत घेऊन, सर्वसमावेशक, प्रगतीशील, पुरोगामी व विकसित महाराष्ट्र घडविण्यासाठी आणि महाराष्ट्राला अधिकाधिक समृध्दीकडे नेण्यासाठी करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

विधान भवन :
मुंबई,
दिनांक : १८ मार्च, २०२५.

जितेंद्र भोळे,
सचिव (१) (कार्यभार),
महाराष्ट्र विधानसभा.